

Kinh Đại Bát-Nhã Ba-La-Mật-Đa

(Trọn bộ 24 tập)

Hán dịch: Tam Tạng Pháp Sư Huyền Trang

Việt dịch: Hòa Thượng Thích Trí Nghiêm

Khảo dịch: Hòa Thượng Thích Thiện Siêu

Sài Gòn 1998

--- o0o ---

Tập 18

QUYỂN THỨ 443

HỘI THỨ HAI

Phẩm

CHỈ TƯỞNG

Thứ 47 - 2

Bấy giờ, Phật bảo chúng chư thiên rằng: Như vậy, như vậy. Như người đã nói. Chư thiên phải biết: Tướng tất cả pháp, Như Lai như thật giác là vô tướng. Nghĩa là biến ngại là tướng sắc, Như Lai như thật giác là vô tướng. Lãnh nạp là tướng thọ, Như Lai như thật giác là vô tướng. Lấy tượng là tướng tưởng, Như Lai như thật giác là vô tướng. Tạo tác là tướng hành, Như Lai như thật giác là vô tướng. Rõ riêng là tướng thức, Như Lai như thật giác là vô tướng.

Đông khổ não là tướng uẩn, Như Lai như thật giác là vô tướng. Cửa sanh trưởng là tướng xứ, Như Lai như thật giác là vô tướng. Nhiều độc hại là tướng giới, Như Lai như thật giác là vô tướng.

Năng ơn xả là tướng Bồ thí Ba-la-mật-đa, Như Lai như thật giác là vô tướng. Không nóng bức là tướng Tịnh giới Ba-la-mật-đa, Như Lai như thật giác là vô tướng. Chẳng giận dữ là tướng An nhẫn Ba-la-mật-đa, Như Lai như thật giác là vô tướng. Chẳng thể khuất là tướng Tinh tiến Ba-la-mật-đa, Như Lai như thật giác là vô tướng. Không tán loạn là tướng Tĩnh lự Ba-la-mật-đa, Như Lai như thật giác là vô tướng. Không chấp đắm là tướng Bát-nhã Ba-la-mật-đa, Như Lai như thật giác là vô tướng.

Không có sở hữu là tướng nội không thấy, Như Lai như thật giác là vô tướng. Chẳng điên đảo là tướng chơn như thấy, Như Lai như thật giác là vô tướng. Chẳng hư dối là tướng bốn thánh đế, Như Lai như thật giác là vô tướng.

Không ưu não là tướng bốn tĩnh lự, Như Lai như thật giác là vô tướng. Không hạn ngại là tướng bốn vô lượng, Như Lai như thật giác là vô tướng. Không ồn tạp là tướng bốn định vô sắc, Như Lai như thật giác là vô tướng.

Không ràng buộc là tướng tám giải thoát, Như Lai như thật giác là vô tướng. Năng chế phục là tướng tám thắng xứ, Như Lai như thật giác là vô tướng. Năng vắng lặng là tướng chín định thứ lớp, Như Lai như thật giác là vô tướng. Không ngăn mé là tướng mười biến xứ, Như Lai như thật giác là vô tướng.

Năng xa lìa là tướng ba mươi bảy Bồ-đề phần pháp, Như Lai như thật giác là vô tướng. Năng xa lìa là tướng không giải thoát môn, Như Lai như thật giác là vô tướng. Không đắm lấy là tướng vô tướng giải thoát môn, Như Lai như thật giác là vô tướng. Không sở cầu là tướng vô nguyện giải thoát môn, Như Lai như thật giác là vô tướng.

Nhiếp tịnh trụ là tướng Tam thừa thập địa, Như Lai như thật giác là vô tướng. Tới Đại giác là tướng Bồ-tát thập địa, Như Lai như thật giác là vô tướng.

Năng xem soi là tướng năm nhãn, Như Lai như thật giác là vô tướng. Không trệ ngại là tướng sáu thần thông, Như Lai như thật giác là vô tướng.

Khó khuất phục là tướng Như Lai mười lực, Như Lai như thật giác là vô tướng. Không khiếp sợ là tướng bốn vô sở úy, Như Lai như thật giác là vô tướng. Không đoạn tuyệt là tướng bốn vô ngại giải, Như Lai như thật giác là vô tướng. Cho lợi vui là

tướng đại từ, Như Lai như thật giác là vô tướng. Vớt suy khổ là tướng đại bi, Như Lai như thật giác là vô tướng. Mừng việc thiện là tướng đại hỷ, Như Lai như thật giác là vô tướng. Bỏ tạp uế là tướng đại xả, Như Lai như thật giác là vô tướng. Các kia tuyệt phần là tướng mười tám pháp Phật bất cộng, Như Lai như thật giác là vô tướng.

Năng nghiêm sức là tướng tướng hảo, Như Lai như thật giác là vô tướng. Năng nhớ nghĩ là tướng pháp không quên mất, Như Lai như thật giác là vô tướng. Không sở chấp là tướng tánh hằng trụ xả, Như Lai như thật giác là vô tướng.

Khấp nhiếp trì là tướng tất cả đà-la-ni môn, Như Lai như thật giác là vô tướng. Khấp nhiếp thọ là tướng tất cả tam-ma-địa môn, Như Lai như thật giác là vô tướng.

Khéo thọ giáo là tướng bốn quả Sa-môn, Như Lai như thật giác là vô tướng. Tụ khai ngộ là tướng Độc giác Bồ-đề, Như Lai như thật giác là vô tướng.

Năng thành xong đại sự là tướng tất cả hạnh Bồ-tát Ma-ha-tát, Như Lai như thật giác là vô tướng. Đủ đại tác dụng là tướng chư Phật Vô thượng Chánh đẳng Bồ-đề, Như Lai như thật giác là vô tướng.

Chánh đẳng giác là tướng nhất thiết trí, Như Lai như thật giác là vô tướng. Rất khéo thông đạt là tướng đạo tướng trí, Như Lai như thật giác là vô tướng. Hiện đẳng biệt giác là tướng nhất thiết tướng trí, Như Lai như thật giác là vô tướng.

Chư thiên phải biết: Tất cả Như Lai Ứng Chánh Đẳng Giác đối như thế thấy, tướng tất cả pháp đều năng như thật giác là vô tướng. Vậy nên, Ta nói tất cả Như Lai Ứng Chánh Đẳng Giác trí kiến vô ngại không ai ngang bằng.

Bấy giờ, Thế Tôn bảo cụ thọ Thiện Hiện rằng: Thiện Hiện! Phải biết Bát-nhã Ba-la-mật-đa thâm sâu là mẹ chư Phật. Bát-nhã Ba-la-mật-đa thâm sâu năng chỉ thật tướng các pháp thế gian. Vậy nên, Như Lai Ứng Chánh Đẳng Giác nương pháp mà trụ, cúng dường cung kính, tôn trọng ngợi khen, nhiếp thọ hộ trì pháp sở y trụ. Pháp đây tức là Bát-nhã Ba-la-mật-đa thâm sâu. Tất cả Như Lai Ứng Chánh Đẳng Giác, không chẳng nương dựa Bát-nhã Ba-la-mật-đa thâm sâu, cúng dường cung kính, tôn trọng ngợi khen, nhiếp thọ hộ trì.

Vì có sao? Thiện Hiện! Tất cả Như Lai Ứng Chánh Đẳng Giác, đều nhờ Bát-nhã Ba-la-mật-đa thâm sâu như thế mà được sanh trưởng. Bát-nhã Ba-la-mật-đa thâm sâu làm chỗ sở y cho các Như

Lai Ứng Chánh Đẳng Giác, năng chỉ thật tướng các pháp thế gian.

Thiện Hiện phải biết: Tất cả Như Lai Ứng Chánh Đẳng Giác là kẻ biết ơn, kẻ năng đền ơn.

Thiện Hiện! Nếu có hỏi rằng: Ai là kẻ biết ơn năng đền ơn? Nên đáp ngay rằng: Phật là kẻ biết ơn năng đền được ơn. Vì có sao? Vì tất cả thế gian biết ơn đền ơn không hơn Phật vậy.

Khi ấy, cụ thọ Thiện Hiện thưa Phật rằng: Bạch Thế Tôn! Sao là Như Lai Ứng Chánh Đẳng Giác biết ơn đền ơn?

Phật nói: Thiện Hiện! Tất cả Như Lai Ứng Chánh Đẳng Giác cưỡi xe như thế, đi đường như vậy, đến tới Vô thượng Chánh đẳng Bồ-đề. Được Bồ-đề rồi, với tất cả thời cúng dường cung kính, tôn trọng ngợi khen, nhiếp thọ hộ trì, xe này đường ấy thường không chút nói. Xe này đường ấy phải biết tức là Bát-nhã Ba-la-mật-đa thẳm sâu. Thiện Hiện! Đây gọi Như Lai Ứng Chánh Đẳng Giác biết ơn đền ơn.

Lại nữa, Thiện Hiện! Tất cả Như Lai Ứng Chánh Đẳng Giác, không chẳng đều nương Bát-nhã Ba-la-mật-đa thẳm sâu, giác tất cả pháp đều vô tác dụng, vì kẻ năng tác vô sở hữu vậy. Tất cả Như Lai

Ứng Chánh Đẳng Giác, không chẳng đều nương Bát-nhã Ba-la-mật-đa thẳm sâu, giác tất cả pháp vô sở thành xong, vì các hình chất bất khả đắc vậy.

Thiện Hiện! Vì các Như Lai Ứng Chánh Đẳng Giác biết nương Bát-nhã Ba-la-mật-đa thẳm sâu như thế, giác tất cả pháp đều vô tác dụng, vô sở thành xong, với tất cả thời cúng dường cung kính, tôn trọng ngợi khen, nhiếp thọ hộ trì từng không gián đoạn, nên gọi chơn thật biết ơn đền ơn.

Lại nữa, Thiện Hiện! Tất cả Như Lai Ứng Chánh Đẳng Giác không chẳng đều nương Bát-nhã Ba-la-mật-đa thẳm sâu, đối tất cả pháp vô tác, vô thành, vô sanh trí chuyển; lại năng biết nhân duyên đây không chuyển, vậy nên phải biết Bát-nhã Ba-la-mật-đa thẳm sâu năng sanh Như Lai Ứng Chánh Đẳng Giác, cũng năng như thật chỉ tướng thế gian.

Bấy giờ, cụ thọ Thiện Hiện thưa Phật rằng: Bạch Thế Tôn! Như Lai thường nói tánh tất cả pháp không sanh, không khởi, không biết, không thấy, nói sao nói được Bát-nhã Ba-la-mật-đa thẳm sâu năng sanh Như Lai Ứng Chánh Đẳng Giác, năng chỉ thật tướng các pháp thế gian?

Phật bảo: Thiện Hiện! Như vậy, như vậy. Như người đã nói. Tất cả Như Lai Ứng Chánh Đẳng Giác nói tất cả pháp không sanh, không khởi, không biết,

không thấy, nương thế tục mà nói Bát-nhã Ba-la-mật-đa thăm sâu, năng sanh Như Lai Ứng Chánh Đẳng Giác, cũng năng như thật chỉ tướng thế gian.

Khi ấy, cụ thọ Thiện Hiện thưa Phật rằng: Bạch Thế Tôn! Vì sao các pháp không sanh không khởi, không biết không thấy?

Phật nói: Thiện Hiện! Vì tất cả pháp không vô sở hữu, đều chẳng tự tại, hư dối chẳng bền, nên tất cả pháp không sanh không khởi, không biết không thấy.

Lại nữa, Thiện Hiện! Tánh tất cả pháp không chỗ nương dựa, không bị hệ thuộc. Bởi nhân duyên đây không sanh không khởi, không biết không thấy.

Thiện Hiện phải biết: Bát-nhã Ba-la-mật-đa thăm sâu tuy sanh Như Lai Ứng Chánh Đẳng Giác, cũng năng chỉ ra thật tướng thế gian mà không sở sanh, cũng không sở chỉ.

Thiện Hiện phải biết: Bát-nhã Ba-la-mật-đa thăm sâu chẳng thấy sắc, nên gọi chỉ tướng sắc; chẳng thấy thọ tướng hành thức, nên gọi chỉ tướng thọ tướng hành thức.

Chẳng thấy nhãn xứ, nên gọi chỉ tướng nhãn xứ; chẳng thấy nhĩ tử thiết thân ý xứ, nên gọi chỉ tướng nhĩ tử thiết thân ý xứ.

Chẳng thấy sắc xúc, nên gọi chỉ tướng sắc xúc; chẳng thấy thanh hương vị xúc pháp xúc, nên gọi chỉ tướng thanh hương vị xúc pháp xúc.

Chẳng thấy nhãn giới, nên gọi chỉ tướng nhãn giới; chẳng thấy nhĩ tỷ thiết thân ý giới, nên gọi chỉ tướng nhĩ tỷ thiết thân ý giới.

Chẳng thấy sắc giới, nên gọi chỉ tướng sắc giới; chẳng thấy thanh hương vị xúc pháp giới, nên gọi chỉ tướng thanh hương vị xúc pháp giới.

Chẳng thấy nhãn thức giới, nên gọi chỉ tướng nhãn thức giới; chẳng thấy nhĩ tỷ thiết thân ý thức giới, nên gọi chỉ tướng nhĩ tỷ thiết thân ý thức giới.

Chẳng thấy nhãn xúc, nên gọi chỉ tướng nhãn xúc; chẳng thấy nhĩ tỷ thiết thân ý xúc, nên gọi chỉ tướng nhĩ tỷ thiết thân ý xúc.

Chẳng thấy nhãn xúc làm duyên sanh ra các thọ, nên gọi chỉ tướng nhãn xúc làm duyên sanh ra các thọ; chẳng thấy nhĩ tỷ thiết thân ý xúc làm duyên sanh ra các thọ, nên gọi chỉ tướng nhĩ tỷ thiết thân ý xúc làm duyên sanh ra các thọ.

Chẳng thấy địa giới, nên gọi chỉ tướng địa giới; chẳng thấy thủy hỏa phong không thức giới, nên gọi chỉ tướng thủy hỏa phong không thức giới.

Chẳng thấy vô minh, nên gọi chỉ tướng vô minh; chẳng thấy hành, thức, danh sắc, lục xứ, xúc, thọ, ái, thủ, hữu, sanh lão tử sầu than khổ ưu não, nên gọi chỉ tướng hành cho đến lão tử sầu than khổ ưu não.

Chẳng thấy Bồ thí Ba-la-mật-đa, nên gọi chỉ tướng Bồ thí Ba-la-mật-đa; chẳng thấy Tịnh giới, An nhẫn, Tinh tiến, Tĩnh lự, Bát-nhã Ba-la-mật-đa, nên gọi chỉ tướng Tịnh giới cho đến Bát-nhã Ba-la-mật-đa.

Chẳng thấy nội không, nên gọi chỉ tướng nội không; chẳng thấy ngoại không, nội ngoại không, không không, đại không, thắng nghĩa không, hữu vi không, vô vi không, tất cánh không, vô tế không, tán vô tán không, bốn tánh không, tự cộng tướng không, nhất thiết pháp không, bất khả đắc không, vô tánh không, tự tánh không, vô tánh tự tánh không, nên gọi chỉ tướng ngoại không cho đến vô tánh tự tánh không.

Chẳng thấy chơn như, nên gọi chỉ tướng chơn như; chẳng thấy pháp giới, pháp tánh, bất hư vọng tánh, bất biến dị tánh, bình đẳng tánh, ly sanh tánh, pháp định, pháp trụ, thật tế, hư không giới, bất tư nghì giới, nên gọi chỉ tướng pháp giới cho đến bất tư nghì giới.

Chẳng thấy khổ thánh đế, nên gọi chỉ tướng khổ thánh đế; chẳng thấy tập diệt đạo thánh đế, nên gọi chỉ tướng tập diệt đạo thánh đế.

Chẳng thấy bốn tĩnh lự, nên gọi chỉ tướng bốn tĩnh lự; chẳng thấy bốn vô lượng, bốn vô sắc định, nên gọi chỉ tướng bốn vô lượng, bốn vô sắc định.

Chẳng thấy tám giải thoát, nên gọi chỉ tướng tám giải thoát; chẳng thấy tám thắng xứ, chín thứ đệ định, mười biến xứ, nên gọi chỉ tướng tám thắng xứ, chín thứ đệ định, mười biến xứ.

Chẳng thấy bốn niệm trụ, nên gọi chỉ tướng bốn niệm trụ; chẳng thấy bốn chánh đoạn, bốn thần túc, năm căn, năm lực, bảy đẳng giác chi, tám thánh đạo chi, nên gọi chỉ tướng bốn chánh đoạn cho đến tám thánh đạo chi.

Chẳng thấy không giải thoát môn, nên gọi chỉ tướng không giải thoát môn; chẳng thấy vô tướng, vô nguyện giải thoát môn, nên gọi chỉ tướng vô tướng, vô nguyện giải thoát môn.

Chẳng thấy Tam thừa thập địa, nên gọi chỉ tướng Tam thừa thập địa. Chẳng thấy Bồ-tát thập địa, nên gọi chỉ tướng Bồ-tát thập địa.

Chẳng thấy năm nhãn, nên gọi chỉ tướng năm nhãn; chẳng thấy sáu thần thông, nên gọi chỉ tướng sáu thần thông.

Chẳng thấy Như Lai mười lực, nên gọi chỉ tướng Như Lai mười lực; chẳng thấy bốn vô sở úy, bốn vô ngại giải, đại từ, đại bi, đại hỷ, đại xả, mười tám pháp Phật bất cộng, nên gọi chỉ tướng bốn vô sở úy cho đến mười tám pháp Phật bất cộng.

Chẳng thấy ba mươi hai tướng đại sĩ, nên gọi chỉ tướng ba mươi hai tướng đại sĩ; chẳng thấy tám mươi tùy hảo, nên gọi chỉ tướng tám mươi tùy hảo.

Chẳng thấy pháp vô vong thất, nên gọi chỉ tướng pháp vô vong thất; chẳng thấy tánh hằng trụ xả, nên gọi chỉ tướng tánh hằng trụ xả.

Chẳng thấy tất cả đà-la-ni môn, nên gọi chỉ tướng tất cả đà-la-ni môn; chẳng thấy tất cả tam-ma-địa môn, nên gọi chỉ tướng tất cả tam-ma-địa môn.

Chẳng thấy quả Dự lưu, nên gọi chỉ tướng quả Dự lưu; chẳng thấy quả Nhất lai, Bất hoàn, A-la-hán, Độc giác Bồ-đề, nên gọi chỉ tướng quả Nhất lai, Bất hoàn, A-la-hán, Độc giác Bồ-đề.

Chẳng thấy tất cả hạnh Bồ-tát Ma-ha-tát, nên gọi chỉ tướng tất cả hạnh Bồ-tát Ma-ha-tát. Chẳng

thấy chư Phật Vô thượng Chánh đẳng Bồ-đề, nên gọi chỉ tướng chư Phật Vô thượng Chánh đẳng Bồ-đề.

Chẳng thấy nhất thiết trí, nên gọi chỉ tướng nhất thiết trí; chẳng thấy đạo tướng trí, nhất thiết tướng trí, nên gọi chỉ tướng đạo tướng trí, nhất thiết tướng trí.

Thiện Hiện! Bởi nghĩa như thế Bát-nhã Ba-la-mật-đa thâm sâu năng chỉ thật tướng các pháp thế gian gọi mẹ Như Lai năng sanh Như Lai.

Bấy giờ, cụ thọ Thiện Hiện thưa Phật rằng: Bạch Thế Tôn! Vì sao Bát-nhã Ba-la-mật-đa thâm sâu như thế chẳng thấy sắc, nên gọi chỉ tướng sắc; chẳng thấy thọ tướng hành thức, nên gọi chỉ tướng thọ tướng hành thức?

Như vậy, cho đến chẳng thấy nhất thiết trí, nên gọi chỉ tướng nhất thiết trí; chẳng thấy đạo tướng trí, nhất thiết tướng trí, nên gọi chỉ tướng đạo tướng trí, nhất thiết tướng trí?

Phật bảo: Thiện Hiện! Bát-nhã Ba-la-mật-đa thâm sâu bởi chẳng duyên sắc mà sanh nơi thức, đây là chẳng thấy sắc, nên gọi chỉ tướng sắc. Chẳng duyên thọ tướng hành thức mà sanh nơi thức, đây là chẳng thấy thọ tướng hành thức, nên gọi chỉ tướng thọ tướng hành thức.

Như vậy, cho đến bởi chẳng duyên nhất thiết trí mà sanh nơi thức, đây là chẳng thấy nhất thiết trí, nên gọi chỉ tướng nhất thiết trí. Chẳng duyên đạo tướng trí, nhất thiết tướng trí mà sanh nơi thức, đây gọi là chẳng thấy đạo tướng trí, nhất thiết tướng trí, nên gọi chỉ tướng đạo tướng trí, nhất thiết tướng trí.

Thiện Hiện! Do nghĩa như thế, Bát-nhã Ba-la-mật-đa thăm sâu năng chỉ thật tướng các pháp thế gian, gọi mẹ Như Lai năng sanh Như Lai.

Lại nữa, Thiện Hiện! Bát-nhã Ba-la-mật-đa thăm sâu năng vì Như Lai rõ thế gian không, nên gọi mẹ Như Lai năng chỉ Như Lai thật tướng thế gian.

Khi ấy, cụ thọ Thiện Hiện thưa Phật rằng: Bạch Thế Tôn! Sao là Bát-nhã Ba-la-mật-đa thăm sâu như thế, năng vì Như Lai rõ thế gian không?

Phật nói: Thiện Hiện! Bát-nhã Ba-la-mật-đa thăm sâu năng vì Như Lai rõ sắc thế gian không, rõ thọ tướng hành thức thế gian không. Rõ nhãn xứ thế gian không, rõ nhĩ tử thiết thân ý xứ thế gian không. Rõ sắc xứ thế gian không, rõ thanh hương vị xúc pháp xứ thế gian không.

Rõ nhãn giới thế gian không, rõ nhĩ tử thiết thân ý giới thế gian không. Rõ sắc giới thế gian không, rõ

thanh hương vị xúc pháp giới thể gian không. Rõ nhân thức giới thể gian không, rõ nhĩ tử thiết thân ý thức giới thể gian không. Rõ nhân xúc thể gian không, rõ nhĩ tử thiết thân ý xúc thể gian không. Rõ nhân xúc làm duyên sanh ra các thọ thể gian không, rõ nhĩ tử thiết thân ý xúc làm duyên sanh ra các thọ thể gian không.

Rõ địa giới thể gian không, rõ thủy hỏa phong không thức giới thể gian không. Rõ mười hai nhánh duyên khởi thể gian không. Rõ ngã kiến là cội gốc cho sáu mươi hai kiến thể gian không. Rõ mười thiện nghiệp đạo thể gian không. Rõ bốn tinh lự thể gian không, rõ bốn vô lượng, bốn vô sắc định thể gian không. Rõ Bồ thí Ba-la-mật-đa thể gian không, cho đến rõ Bát-nhã Ba-la-mật-đa thể gian không.

Rõ nội không thể gian không, cho đến rõ vô tánh tự tánh không thể gian không. Rõ khổ thánh đế thể gian không, rõ tập diệt đạo thánh đế thể gian không. Rõ tám giải thoát thể gian không, rõ tám thắng xứ, chín thứ đệ định, mười biến xứ thể gian không.

Rõ bốn niệm trụ thể gian không, cho đến rõ tám thánh đạo chi thể gian không. Rõ không giải thoát môn thể gian không, rõ vô tướng, vô nguyện giải thoát môn thể gian không. Rõ Tam thừa thập địa thể gian không. Rõ Bồ-tát thập địa thể gian không.

Rõ năm nhãn thế gian không, rõ sáu thần thông thế gian không.

Rõ Phật mười lục thế gian không, cho đến rõ mười tám pháp Phật bất cộng thế gian không. Rõ ba mươi hai tướng đại sĩ thế gian không, rõ tám mươi tùy hảo thế gian không. Rõ pháp vô vong thất thế gian không, rõ tánh hằng trụ xả thế gian không. Rõ tất cả đà-la-ni môn thế gian không, rõ tất cả tam-ma-địa môn thế gian không.

Rõ quả Dự lưu thế gian không, cho đến rõ Độc giác Bồ-đề thế gian không. Rõ tất cả hạnh Bồ-tát Ma-ha-tát thế gian không, rõ chư Phật Vô thượng Chánh đẳng Bồ-đề thế gian không. Rõ nhất thiết trí thế gian không, rõ đạo tướng trí, nhất thiết tướng trí thế gian không.

Thiện Hiện! Bởi nghĩa như thế, Bát-nhã Ba-la-mật-đa thăm sâu năng chỉ Như Lai thật tướng thế gian, gọi mẹ Như Lai năng sanh Như Lai.

Lại nữa, Thiện Hiện! Tất cả Như Lai Ứng Chánh Đẳng Giác nương Bát-nhã Ba-la-mật-đa thăm sâu năng vì thế gian rõ sắc thế gian không, rõ thọ tướng hành thức thế gian không. Như vậy, cho đến rõ nhất thiết trí thế gian không; rõ đạo tướng trí, nhất thiết tướng trí thế gian không. Khiến các

thế gian nhận thế gian không, tưởng thế gian không, nghĩ thế gian không, thấu thế gian không.

Thiện Hiện! Bởi nghĩa như thế Bát-nhã Ba-la-mật-đa thăm sâu năng chỉ Như Lai Ứng Chánh Đẳng Giác thật tướng thế gian, gọi mẹ Như Lai năng sanh Như Lai.

Lại nữa, Thiện Hiện! Bát-nhã Ba-la-mật-đa thăm sâu năng khiến Như Lai Ứng Chánh Đẳng Giác thấy thế gian không. Thấy những gì thế gian không? Là thấy sắc thế gian không, thấy thọ tưởng hành thức thế gian không. Như vậy, cho đến thấy nhất thiết trí thế gian không, thấy đạo tướng trí, nhất thiết tướng trí thế gian không.

Thiện Hiện! Bởi nghĩa như thế, Bát-nhã Ba-la-mật-đa thăm sâu năng chỉ Như Lai Ứng Chánh Đẳng Giác thật tướng thế gian, gọi mẹ Như Lai năng sanh Như Lai.

Lại nữa, Thiện Hiện! Bát-nhã Ba-la-mật-đa thăm sâu năng chỉ Như Lai Ứng Chánh Đẳng Giác tướng thế gian chẳng thể nghĩ bàn, gọi mẹ Như Lai năng chỉ Như Lai thật tướng thế gian.

Khi ấy, cụ thọ Thiện Hiện thưa Phật rằng: Bạch Thế Tôn! Sao là Bát-nhã Ba-la-mật-đa thăm sâu

như thế, năng chỉ Như Lai Ứng Chánh Đẳng Giác tướng thể gian chẳng thể nghĩ bàn?

Phật nói: Thiện Hiện! Bát-nhã Ba-la-mật-đa thăm sâu năng chỉ Như Lai Ứng Chánh Đẳng Giác tướng sắc thể gian chẳng thể nghĩ bàn, tướng thọ tướng hành thức thể gian chẳng thể nghĩ bàn. Như vậy, cho đến tướng nhất thiết trí thể gian chẳng thể nghĩ bàn, tướng đạo tướng trí, nhất thiết tướng trí thể gian chẳng thể nghĩ bàn.

Thiện Hiện! Bởi nghĩa như thế Bát-nhã Ba-la-mật-đa thăm sâu năng chỉ Như Lai Ứng Chánh Đẳng Giác thật tướng thể gian, gọi mẹ Như Lai năng sanh Như Lai.

Lại nữa, Thiện Hiện! Bát-nhã Ba-la-mật-đa thăm sâu năng chỉ Như Lai Ứng Chánh Đẳng Giác tướng thể gian xa lìa gọi mẹ Như Lai, năng chỉ Như Lai thật tướng thể gian.

Khi ấy, cụ thọ Thiện Hiện thưa Phật rằng: Bạch Thế Tôn! Sao là Bát-nhã Ba-la-mật-đa thăm sâu như thế năng chỉ Như Lai Ứng Chánh Đẳng Giác tướng thể gian xa lìa?

Phật nói: Thiện Hiện! Bát-nhã Ba-la-mật-đa thăm sâu năng chỉ Như Lai Ứng Chánh Đẳng Giác tướng sắc thể gian xa lìa, tướng thọ tướng hành thức thể gian xa lìa. Như vậy cho đến tướng nhất thiết trí

thế gian xa lìa, tướng đạo tướng trí, nhất thiết tướng trí thế gian xa lìa.

Thiện Hiện! Bởi nghĩa như thế Bát-nhã Ba-la-mật-đa thăm sâu năng chỉ Như Lai Ứng Chánh Đẳng Giác thật tướng thế gian, gọi mẹ Như Lai năng sanh Như Lai.

Lại nữa, Thiện Hiện! Bát-nhã Ba-la-mật-đa thăm sâu năng chỉ Như Lai Ứng Chánh Đẳng Giác tướng thế gian vắng lặng, gọi mẹ Như Lai năng chỉ Như Lai thật tướng thế gian.

Khi ấy, cụ thọ Thiện Hiện thưa Phật rằng: Bạch Thế Tôn! Sao là Bát-nhã Ba-la-mật-đa thăm sâu như thế, năng chỉ Như Lai Ứng Chánh Đẳng Giác tướng thế gian vắng lặng?

Phật nói: Thiện Hiện! Bát-nhã Ba-la-mật-đa thăm sâu năng chỉ Như Lai Ứng Chánh Đẳng Giác tướng sắc thế gian vắng lặng, tướng thọ tướng hành thức thế gian vắng lặng. Như vậy, cho đến tướng nhất thiết trí thế gian vắng lặng, tướng đạo tướng trí, nhất thiết tướng trí thế gian vắng lặng.

Thiện Hiện! Bởi nghĩa như thế, Bát-nhã Ba-la-mật-đa thăm sâu năng chỉ Như Lai Ứng Chánh Đẳng Giác thật tướng thế gian, gọi mẹ Như Lai năng sanh Như Lai.

**Lại nữa, Thiện Hiện! Bát-nhã Ba-la-mật-đa
thắm sâu năng chỉ Như Lai Ứng Chánh Đẳng Giác
tướng thế gian rốt ráo không, gọi mẹ Như Lai năng
chỉ Như Lai thật tướng thế gian.**

**Khi ấy, cụ thọ Thiện Hiện thưa Phật rằng: Bạch
Thế Tôn! Sao là Bát-nhã Ba-la-mật-đa thắm sâu
như thế, năng chỉ Như Lai Ứng Chánh Đẳng Giác
tướng thế gian rốt ráo không?**

**Phật nói: Thiện Hiện! Bát-nhã Ba-la-mật-đa
thắm sâu năng chỉ Như Lai Ứng Chánh Đẳng Giác
tướng sắc thế gian rốt ráo không, tướng thọ tướng
hành thức thế gian rốt ráo không. Như vậy, cho đến
tướng nhất thiết trí thế gian rốt ráo không, tướng
đạo tướng trí, nhất thiết tướng trí thế gian rốt ráo
không.**

**Thiện Hiện! Bởi nghĩa như thế, Bát-nhã Ba-la-
mật-đa thắm sâu năng chỉ Như Lai Ứng Chánh
Đẳng Giác thật tướng thế gian, gọi mẹ Như Lai
năng sanh Như Lai.**

**Lại nữa, Thiện Hiện! Bát-nhã Ba-la-mật-đa
thắm sâu năng chỉ Như Lai Ứng Chánh Đẳng Giác
tướng thế gian vô tánh không, gọi mẹ Như Lai năng
chỉ Như Lai thật tướng thế gian.**

Khi ấy, cụ thọ Thiện Hiện thưa Phật rằng: Bạch Thế Tôn! Sao là Bát-nhã Ba-la-mật-đa thâm sâu như thế năng chỉ Như Lai Ứng Chánh Đẳng Giác tướng thế gian vô tánh không?

Phật nói: Thiện Hiện! Bát-nhã Ba-la-mật-đa thâm sâu năng chỉ Như Lai Ứng Chánh Đẳng Giác tướng sắc thế gian vô tánh không, tướng thọ tướng hành thức thế gian vô tánh không. Như vậy cho đến tướng nhất thiết trí thế gian vô tánh không, tướng đạo tướng trí, nhất thiết tướng trí thế gian vô tánh không.

Thiện Hiện! Bởi nghĩa như thế, Bát-nhã Ba-la-mật-đa thâm sâu năng chỉ Như Lai Ứng Chánh Đẳng Giác thật tướng thế gian, gọi mẹ Như Lai năng sanh Như Lai.

Lại nữa, Thiện Hiện! Bát-nhã Ba-la-mật-đa thâm sâu năng chỉ Như Lai Ứng Chánh Đẳng Giác tướng thế gian tự tánh không, gọi mẹ Như Lai năng chỉ Như Lai thật tướng thế gian.

Khi ấy, cụ thọ Thiện Hiện thưa Phật rằng: Bạch Thế Tôn! Sao là Bát-nhã Ba-la-mật-đa thâm sâu như thế năng chỉ Như Lai Ứng Chánh Đẳng Giác tướng thế gian tự tánh không?

Phật nói: Thiện Hiện! Bát-nhã Ba-la-mật-đa thăm sâu năng chỉ Như Lai Ứng Chánh Đẳng Giác tướng sắc thể gian tự tánh không, tướng thọ tướng hành thức thể gian tự tánh không. Như vậy, cho đến tướng nhất thiết trí thể gian tự tánh không, tướng đạo tướng trí, nhất thiết tướng trí thể gian tự tánh không.

Thiện Hiện! Bởi nghĩa như thế, Bát-nhã Ba-la-mật-đa thăm sâu năng chỉ Như Lai Ứng Chánh Đẳng Giác thật tướng thể gian, gọi mẹ Như Lai năng sanh Như Lai.

Lại nữa, Thiện Hiện! Bát-nhã Ba-la-mật-đa thăm sâu năng chỉ Như Lai Ứng Chánh Đẳng Giác tướng thể gian vô tánh tự tánh không, gọi mẹ Như Lai năng chỉ Như Lai thật tướng thể gian.

Khi ấy, cụ thọ Thiện Hiện thưa Phật rằng: Bạch Thế Tôn! Sao là Bát-nhã Ba-la-mật-đa thăm sâu như thế năng chỉ Như Lai Ứng Chánh Đẳng Giác tướng thể gian vô tánh tự tánh không?

Phật nói: Thiện Hiện! Bát-nhã Ba-la-mật-đa thăm sâu năng chỉ Như Lai Ứng Chánh Đẳng Giác tướng sắc thể gian vô tánh tự tánh không, tướng thọ tướng hành thức thể gian vô tánh tự tánh không. Như vậy cho đến tướng nhất thiết trí thể gian vô

tánh tự tánh không, tướng đạo tướng trí, nhất thiết tướng trí thế gian vô tánh tự tánh không.

Thiện Hiện! Bởi nghĩa như thế, Bát-nhã Ba-la-mật-đa thăm sâu năng chỉ Như Lai Ứng Chánh Đẳng Giác thật tướng thế gian, gọi mẹ Như Lai năng sanh Như Lai.

Lại nữa, Thiện Hiện! Bát-nhã Ba-la-mật-đa thăm sâu năng chỉ Như Lai Ứng Chánh Đẳng Giác tướng thế gian thuần không, gọi mẹ Như Lai năng chỉ Như Lai thật tướng thế gian.

Khi ấy, cụ thọ Thiện Hiện thưa Phật rằng: Bạch Thế Tôn! Sao là Bát-nhã Ba-la-mật-đa thăm sâu như thế năng chỉ Như Lai Ứng Chánh Đẳng Giác tướng thế gian thuần không?

Phật nói: Thiện Hiện! Bát-nhã Ba-la-mật-đa thăm sâu năng chỉ Như Lai Ứng Chánh Đẳng Giác tướng sắc thế gian thuần không, tướng thọ tướng hành thức thế gian thuần không. Như vậy cho đến tướng nhất thiết trí thế gian thuần không, tướng đạo tướng trí, nhất thiết tướng trí thế gian thuần không.

Thiện Hiện! Bởi nghĩa như thế, Bát-nhã Ba-la-mật-đa thăm sâu năng chỉ Như Lai Ứng Chánh

Đẳng Giác thật tướng thể gian, gọi mẹ Như Lai năng sanh Như Lai.

Lại nữa, Thiện Hiện! Bát-nhã Ba-la-mật-đa thăm sâu năng chỉ Như Lai Ứng Chánh Đẳng Giác tướng thể gian vô ngã, gọi mẹ Như Lai năng chỉ Như Lai thật tướng thể gian.

Khi ấy, cụ thọ Thiện Hiện thưa Phật rằng: Bạch Thế Tôn! Sao là Bát-nhã Ba-la-mật-đa thăm sâu như thế năng chỉ Như Lai Ứng Chánh Đẳng Giác tướng thể gian vô ngã?

Phật nói: Thiện Hiện! Bát-nhã Ba-la-mật-đa thăm sâu năng chỉ Như Lai Ứng Chánh Đẳng Giác tướng sắc thể gian vô ngã, tướng thọ tướng hành thức thể gian vô ngã. Như vậy cho đến tướng nhất thiết trí thể gian vô ngã, tướng đạo tướng trí, nhất thiết tướng trí thể gian vô ngã.

Thiện Hiện! Bởi nghĩa như thế, Bát-nhã Ba-la-mật-đa thăm sâu năng chỉ Như Lai Ứng Chánh Đẳng Giác thật tướng thể gian, gọi mẹ Như Lai năng sanh Như Lai.

Lại nữa, Thiện Hiện! Bát-nhã Ba-la-mật-đa thăm sâu năng chỉ Như Lai Ứng Chánh Đẳng Giác tướng thể gian, ấy là khiến chẳng khởi tướng thể gian này, cũng khiến chẳng khởi tướng thể gian kia.

Sở dĩ vì sao? Vì tất cả pháp đều vô sở hữu, thật bất khả đắc, không nên nương kia khởi tướng thế gian này thế gian nọ.

Bấy giờ, cụ thọ Thiện Hiện thưa Phật rằng: Bạch Thế Tôn! Bát-nhã Ba-la-mật-đa thâm sâu vì việc lớn nên xuất hiện thế gian. Vì việc chẳng thể nghĩ bàn nên xuất hiện thế gian. Vì việc chẳng thể cân lường nên xuất hiện thế gian. Vì việc không số lượng nên xuất hiện thế gian. Vì việc không ngang ngang nên xuất hiện thế gian?

Phật nói: Thiện Hiện! Như vậy, như vậy. Như người đã nói. Bát-nhã Ba-la-mật-đa thâm sâu, vì việc lớn nên xuất hiện thế gian. Vì việc chẳng thể nghĩ bàn nên xuất hiện thế gian. Vì việc chẳng thể cân lường nên xuất hiện thế gian. Vì việc không số lượng nên xuất hiện thế gian. Vì việc không ngang ngang nên xuất hiện thế gian.

Thiện Hiện! Sao là Bát-nhã Ba-la-mật-đa thâm sâu như thế vì việc lớn nên xuất hiện thế gian? Thiện Hiện! Tất cả Như Lai Ứng Chánh Đẳng Giác đều vì cứu vớt tất cả hữu tình không phút tạm bỏ mà vì việc lớn. Bát-nhã Ba-la-mật-đa thâm sâu vì việc này nên xuất hiện thế gian.

Thiện Hiện! Sao là Bát-nhã Ba-la-mật-đa thâm sâu như thế vì việc chẳng thể nghĩ bàn nên xuất hiện

thế gian? Thiện Hiện! Tất cả Như Lai Ứng Chánh Đẳng Giác, sở hữu tánh Chánh đẳng giác, tánh Như Lai, tánh tự nhiên giác, tánh nhất thiết trí đều chẳng thể nghĩ bàn. Bát-nhã Ba-la-mật-đa thăm sâu vì việc chẳng thể nghĩ bàn này nên xuất hiện thế gian.

Thiện Hiện! Sao là Bát-nhã Ba-la-mật-đa thăm sâu như thế vì việc chẳng thể cân lường nên xuất hiện thế gian? Thiện Hiện! Tất cả Như Lai Ứng Chánh Đẳng Giác, sở hữu tánh Chánh đẳng giác, tánh Như Lai, tánh tự nhiên giác, tánh nhất thiết trí, quyết định không hữu tình, hữu tình số nhiếp tam giới ngũ thú tứ sanh. Nhiếp ấy là có thể cân lường được. Bát-nhã Ba-la-mật-đa thăm sâu vì việc chẳng thể cân lường này nên xuất hiện thế gian.

Thiện Hiện! Sao là Bát-nhã Ba-la-mật-đa thăm sâu như thế vì việc không số lượng nên xuất hiện thế gian? Thiện Hiện! Tất cả Như Lai Ứng Chánh Đẳng Giác, sở hữu tánh Chánh đẳng giác, tánh Như Lai, tánh tự nhiên giác, tánh nhất thiết trí quyết định không hữu tình, hữu tình số nhiếp tam giới ngũ thú tứ sanh, nhiếp ấy là biết số lượng kia. Bát-nhã Ba-la-mật-đa thăm sâu vì việc không số lượng này nên xuất hiện thế gian.

Thiện Hiện! Sao là Bát-nhã Ba-la-mật-đa thăm sâu như thế vì việc không ngang ngang nên xuất

hiện thể gian? Thiện Hiện! Tất cả Như Lai Ứng Chánh Đẳng Giác, sở hữu tánh Chánh đẳng giác, tánh Như Lai, tánh tự nhiên giác, tánh nhất thiết trí, tất cả thể gian hữu tình và pháp hỷ không ai ngang, huống có kẻ hơn được. Bát-nhã Ba-la-mật-đa thăm sâu vì việc không ngang ngang này nên xuất hiện thể gian.

Khi ấy, cụ thọ Thiện Hiện thưa Phật rằng: Bạch Thế Tôn! Vì chỉ Như Lai Ứng Chánh Đẳng Giác, sở hữu tánh Chánh đẳng giác, tánh Như Lai, tánh tự nhiên giác, tánh nhất thiết trí chẳng thể nghĩ bàn, chẳng thể cân lường, không số lượng, không ngang ngang; hay lại còn có pháp khác nữa ư?

Phật nói: Thiện Hiện! Chẳng những Như Lai Ứng Chánh Đẳng Giác sở hữu tánh Chánh đẳng giác, tánh Như Lai, tánh tự nhiên giác, tánh nhất thiết trí chẳng thể nghĩ bàn, chẳng thể cân lường, không số lượng, không ngang ngang, cũng có các pháp khác chẳng thể nghĩ bàn, chẳng thể cân lường, không số lượng, không ngang ngang.

Thiện Hiện! Nghĩa là sắc cũng chẳng thể nghĩ bàn, chẳng thể cân lường, không số lượng, không ngang ngang. Thọ tưởng hành thức cũng chẳng thể nghĩ bàn, chẳng thể cân lường, không số lượng, không ngang ngang. Như vậy cho đến nhất thiết trí cũng chẳng thể nghĩ bàn, chẳng thể cân lường,

không số lượng, không ngang ngang. Đạo tướng trí, nhất thiết tướng trí cũng chẳng thể nghĩ bàn, chẳng thể cân lường, không số lượng, không ngang ngang. Thiện Hiện! Tất cả pháp cũng chẳng thể nghĩ bàn, chẳng thể cân lường, không số lượng, không ngang ngang. Thiện Hiện! Đối tất cả pháp trong chơn pháp tánh, tâm và tâm sở đều bất khả đắc.

Lại nữa, Thiện Hiện! Tánh sắc chẳng khá thi thiết, chẳng thể nghĩ bàn, chẳng thể cân lường, không số lượng, không ngang ngang. Tánh thọ tướng hành thức chẳng khá thi thiết, chẳng thể nghĩ bàn, chẳng thể cân lường, không số lượng, không ngang ngang. Như vậy cho đến tánh nhất thiết trí chẳng khá thi thiết, chẳng thể nghĩ bàn, chẳng thể cân lường, không số lượng, không ngang ngang. Tánh đạo tướng trí, nhất thiết tướng trí cũng chẳng khá thi thiết, chẳng thể nghĩ bàn, chẳng thể cân lường, không số lượng, không ngang ngang.

Bấy giờ, cụ thọ Thiện Hiện thưa Phật rằng: Bạch Thế Tôn! Vì nhân duyên nào tánh sắc chẳng khá thi thiết, chẳng thể nghĩ bàn, chẳng thể cân lường, không số lượng, không ngang ngang. Tánh thọ tướng hành thức cũng chẳng khá thi thiết, chẳng thể nghĩ bàn, chẳng thể cân lường, không số lượng, không ngang ngang. Như vậy cho đến tánh

nhất thiết trí chẳng khá thi thiết, chẳng thể nghĩ bàn, chẳng thể cân lường, không số lượng, không ngang ngang. Tánh đạo tướng trí, nhất thiết tướng trí cũng chẳng khá thi thiết, chẳng thể nghĩ bàn, chẳng thể cân lường, không số lượng, không ngang ngang?

Phật nói: Thiện Hiện! Tánh sắc chẳng khá thi thiết nghĩ bàn, cân lường, số lượng, ngang bằng, chẳng ngang bằng vậy. Tánh thọ tướng hành thức cũng chẳng khá thi thiết nghĩ bàn, cân lường, số lượng, ngang bằng, chẳng ngang bằng vậy. Như vậy cho đến tánh nhất thiết trí chẳng khá thi thiết nghĩ bàn, cân lường, số lượng, ngang bằng, chẳng ngang bằng vậy. Tánh đạo tướng trí, nhất thiết tướng trí cũng chẳng khá thi thiết nghĩ bàn, cân lường, số lượng, ngang bằng, chẳng ngang bằng vậy.

Khi ấy, cụ thọ Thiện Hiện thưa Phật rằng: Bạch Thế Tôn! Vì nhân duyên nào tánh sắc chẳng khá thi thiết nghĩ bàn, cân lường, số lượng, ngang bằng, chẳng ngang bằng. Tánh thọ tướng hành thức cũng chẳng khá thi thiết nghĩ bàn, cân lường, số lượng, ngang bằng, chẳng ngang bằng. Như vậy cho đến tánh nhất thiết trí chẳng khá thi thiết nghĩ bàn, cân lường, số lượng, ngang bằng, chẳng ngang bằng. Tánh đạo tướng trí, nhất thiết tướng trí cũng chẳng

khá thi thiết nghĩ bàn, cân lường, số lượng, ngang bằng, chẳng ngang bằng?

Phật nói: Thiện Hiện! Tự tánh sắc chẳng thể nghĩ bàn, chẳng thể cân lường, không số lượng, không ngang ngang. Vì vô tự tánh, nên tánh sắc chẳng thể thi thiết nghĩ bàn, cân lường, số lượng, ngang bằng, chẳng ngang bằng. Tự tánh thọ tướng hành thức cũng chẳng thể nghĩ bàn, chẳng thể cân lường, không số lượng, không ngang ngang. Vì vô tự tánh nên tánh thọ tướng hành thức cũng chẳng thể thi thiết nghĩ bàn, cân lường, số lượng, ngang bằng, chẳng ngang bằng. Như vậy cho đến tự tánh nhất thiết trí chẳng thể nghĩ bàn, chẳng thể cân lường, không số lượng, không ngang ngang. Vì vô tự tánh nên tánh nhất thiết trí chẳng thể thi thiết nghĩ bàn, cân lường, số lượng, ngang bằng, chẳng ngang bằng. Tự tánh đạo tướng trí, nhất thiết tướng trí cũng chẳng thể nghĩ bàn, chẳng thể cân lường, không số lượng, không ngang ngang. Vì vô tự tánh nên tánh đạo tướng trí, nhất thiết tướng trí cũng chẳng thể thi thiết nghĩ bàn, cân lường, số lượng, ngang bằng, chẳng ngang bằng.

Lại nữa, Thiện Hiện! Sắc bất khả đắc nên chẳng thể nghĩ bàn, chẳng thể cân lường, không số lượng, không ngang ngang. Thọ tướng hành thức

cũng bất khả đắc nên chẳng thể nghĩ bàn, chẳng thể cân lường, không số lượng, không ngang ngang. Như vậy cho đến nhất thiết trí bất khả đắc nên chẳng thể nghĩ bàn, chẳng thể cân lường, không số lượng, không ngang ngang. Đạo tướng trí, nhất thiết tướng trí cũng bất khả đắc nên chẳng thể nghĩ bàn, chẳng thể cân lường, không số lượng, không ngang ngang.

Khi ấy, cụ thọ Thiện Hiện thưa Phật rằng: Bạch Thế Tôn! Vì nhân duyên nào sắc bất khả đắc nên chẳng thể nghĩ bàn, chẳng thể cân lường, không số lượng, không ngang ngang. Thọ tướng hành thức cũng bất khả đắc nên chẳng thể nghĩ bàn, chẳng thể cân lường, không số lượng, không ngang ngang. Như vậy cho đến nhất thiết trí bất khả đắc nên chẳng thể nghĩ bàn, chẳng thể cân lường, không số lượng, không ngang ngang. Đạo tướng trí, nhất thiết tướng trí cũng bất khả đắc nên chẳng thể nghĩ bàn, chẳng thể cân lường, không số lượng, không ngang ngang?

Phật nói: Thiện Hiện! Sắc không hạn lượng nên bất khả đắc. Bất khả đắc nên chẳng thể nghĩ bàn, chẳng thể cân lường, không số lượng, không ngang ngang. Thọ tướng hành thức cũng không hạn lượng nên bất khả đắc. Bất khả đắc nên chẳng thể nghĩ bàn, chẳng thể cân lường, không số lượng, không

ngang ngang. Như vậy cho đến nhất thiết trí không hạn lượng nên bất khả đắc. Bất khả đắc nên chẳng thể nghĩ bàn, chẳng thể cân lường, không số lượng, không ngang ngang. Đạo tướng trí, nhất thiết tướng trí cũng không hạn lượng nên bất khả đắc. Bất khả đắc nên chẳng thể nghĩ bàn, chẳng thể cân lường, không số lượng, không ngang ngang.

Khi ấy, cụ thọ Thiện Hiện thưa Phật rằng: Bạch Thế Tôn! Lại nhân duyên nào sắc không hạn lượng nên bất khả đắc. Thọ tướng hành thức cũng không hạn lượng nên bất khả đắc. Như vậy cho đến nhất thiết trí không hạn lượng nên bất khả đắc. Đạo tướng trí, nhất thiết tướng trí cũng không hạn lượng nên bất khả đắc?

Phật nói: Thiện Hiện! Tướng sắc chẳng thể nghĩ bàn, chẳng thể cân lường, không số lượng, không ngang ngang nên không hạn lượng. Thọ tướng hành thức cũng chẳng thể nghĩ bàn, chẳng thể cân lường, không số lượng, không ngang ngang nên không hạn lượng. Như vậy cho đến tướng nhất thiết trí chẳng thể nghĩ bàn, chẳng thể cân lường, không số lượng, không ngang ngang nên không hạn lượng. Tướng đạo tướng trí, nhất thiết tướng trí cũng chẳng thể nghĩ bàn, chẳng thể cân

lượng, không số lượng, không ngang ngang nên không hạn lượng.

Lại nữa, Thiện Hiện! Nơi ý hiểu sao? Trong sắc chẳng thể nghĩ bàn, chẳng thể cân lường, không số lượng, không ngang ngang; sắc khá được chẳng? Trong thọ tướng hành thức chẳng thể nghĩ bàn, chẳng thể cân lường, không số lượng, không ngang ngang; thọ tướng hành thức khá được chẳng? Như vậy cho đến trong nhất thiết trí chẳng thể nghĩ bàn, chẳng thể cân lường, không số lượng, không ngang ngang; nhất thiết trí khá được chẳng? Trong đạo tướng trí, nhất thiết tướng trí chẳng thể nghĩ bàn, chẳng thể cân lường, không số lượng, không ngang ngang; đạo tướng trí, nhất thiết tướng trí khá được chẳng?

Thiện Hiện đáp rằng: Bạch Thế Tôn! Chẳng được. Bạch Thiện Thệ! Chẳng được.

Phật nói: Thiện Hiện! Như vậy, như vậy. Bởi nhân duyên này, tất cả pháp đều chẳng thể nghĩ bàn, chẳng thể cân lường, không số lượng, không ngang ngang.

Thiện Hiện! Vì tất cả pháp đều chẳng thể nghĩ bàn, chẳng thể cân lường, không số lượng, không ngang ngang, nên đối tất cả Như Lai Ứng Chánh Đẳng Giác sở hữu pháp Chánh đẳng giác, pháp

Như Lai, pháp tự nhiên giác, pháp nhất thiết trí cũng chẳng thể nghĩ bàn, chẳng thể cân lường, không số lượng, không ngang ngang.

Thiện Hiện! Tất cả Như Lai Ứng Chánh Đẳng Giác sở hữu pháp Chánh đẳng giác, pháp Như Lai, pháp tự nhiên giác, pháp nhất thiết trí đều chẳng thể nghĩ bàn, vì diệt nghĩ bàn vậy. Chẳng thể cân lường, vì diệt cân lường vậy. Không số lượng, vì diệt số lượng vậy. Không ngang ngang, vì diệt ngang ngang vậy. Thiện Hiện! Bởi nhân duyên này, tất cả pháp cũng chẳng thể nghĩ bàn, chẳng thể cân lường, không số lượng, không ngang ngang.

Thiện Hiện! Tất cả Như Lai Ứng Chánh Đẳng Giác, sở hữu pháp Chánh đẳng giác, pháp Như Lai, pháp tự nhiên giác, pháp nhất thiết trí đều chẳng thể nghĩ bàn, vì quá nghĩ bàn vậy. Chẳng thể cân lường, vì quá cân lường vậy. Không số lượng, vì quá số lượng vậy. Không ngang ngang, vì quá ngang ngang vậy. Thiện Hiện! Bởi nhân duyên này, tất cả pháp cũng chẳng thể nghĩ bàn, chẳng thể cân lường, không số lượng, không ngang ngang.

Thiện Hiện! Chẳng thể nghĩ bàn ấy, chỉ có thêm lời chẳng thể nghĩ bàn. Chẳng thể cân lường ấy, chỉ có thêm lời chẳng thể cân lường. Không số lượng ấy, chỉ có thêm lời không số lượng. Không ngang ngang ấy, chỉ có thêm lời không ngang ngang. Thiện

Hiện! Bởi nhân duyên này, tất cả Như Lai Ứng Chánh Đẳng Giác, sở hữu pháp Chánh đẳng giác, pháp Như Lai, pháp tự nhiên giác, pháp nhất thiết trí đều chẳng thể nghĩ bàn, chẳng thể cân lường, không số lượng, không ngang ngang.

Thiện Hiện! Chẳng thể nghĩ bàn ấy, như hư không chẳng thể nghĩ bàn vậy. Chẳng thể cân lường ấy, như hư không chẳng thể cân lường vậy. Không số lượng ấy, như hư không không số lượng vậy. Không ngang ngang ấy, như hư không không ngang ngang vậy. Thiện Hiện! Bởi nhân duyên này, tất cả Như Lai Ứng Chánh Đẳng Giác, sở hữu pháp Chánh đẳng giác, pháp Như Lai, pháp tự nhiên giác, pháp nhất thiết trí đều chẳng thể nghĩ bàn, chẳng thể cân lường, không số lượng, không ngang ngang.

Thiện Hiện! Tất cả Như Lai Ứng Chánh Đẳng Giác, sở hữu pháp Chánh đẳng giác, pháp Như Lai, pháp tự nhiên giác, pháp nhất thiết trí. Thanh văn, Độc giác, thế gian trời, người, a-tổ-lạc thấy đều thấy chẳng năng nghĩ bàn cân lường số lượng ngang ngang được. Thiện Hiện! Bởi nhân duyên đây, tất cả Như Lai Ứng Chánh Đẳng Giác, sở hữu pháp Chánh đẳng giác, pháp Như Lai, pháp tự nhiên giác, pháp nhất thiết trí, đều chẳng thể nghĩ bàn,

**chẳng thể cân lường, không số lượng, không ngang
ngang.**

**Khi Phật thuyết phẩm Bất Khả Tư Nghì, Bất
Khả Xưng Lượng, Vô Số Lượng, Vô Đẳng Đẳng
như thế, trong chúng có năm trăm Bí-sô chẳng thọ
các lậu tâm được giải thoát. Lại có hai trăm Bí-sô-
ni đều chẳng thọ các lậu tâm được giải thoát. Lại có
sáu trăm tại gia nam, với trong các pháp xa trần lìa
cầu, sanh tịnh pháp nhãn. Lại có ba trăm tại gia nữ
cũng với trong các pháp xa trần lìa cầu, sanh tịnh
pháp nhãn. Lại có hai ngàn Bồ-tát Ma-ha-tát được
Vô sanh pháp nhãn, ở trong Hiền kiếp sẽ nhận Phật
ký.**

--- o0o ---